

СПИСОК персоналій для візуального розпізнавання

ЗНО-2021

Василь-Костянтин ОСТРОЗЬКИЙ

(1526 — 1608)

український православний князь, магнат, засновник слов'яно-греко-латинської школи (1576 р.) і друкарні в Острозі ("Острозька Біблія"), відкрив друкарню в Києво-Печерському монастирі, противник Люблінської і Берестейської уній.

Петро КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ

(бл. 1582 — 1622)

Гетьман реєстрового козацтва, який очолив морські походи козаків на турецькі фортеці Ізмаїл, Трапезунд, Варну, Кафу, допоміг польському війську розгромити турецьку армію у битві під Хотином (1621р.) Сприяв відновленню православної митрополії у 1620 р. (Феофан III висвятив Іова Борецького)

Петро МОГИЛА

(1596— 1647)

молдовський господар, український політичний, церковний і освітній діяч Речі Посполитої, архімандрит Києво-Печерського монастиря з 1627 року, митрополит Київський, Галицький і всієї Русі з 1632 року. Домігся офіційного визнання польським урядом православної церкви (“Статті для заспокоєння руського народу”), упорядкував церковне життя (“Требник”) Заснував Києво-Могилянську колегію 1632)

Богдан ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

(1596 - 1657)

Полководець, дипломат, учасник козацько-селянських повстань 1630-х рр., керівник Національно-визвольної війни, засновник Української козацької держави (1649 – Зборівський договір), гетьман України у 1648—1657 рр., установив дипломатичні відносини з Кримським ханством, Молдовою, Московією, Швецією, Трансільванією.

Петро ДОРОШЕНКО

(1627—1698)

Гетьман Правобережної України у 1665—1676 рр., обраний 1668 р. гетьманом «обох берегів Дніпра», визнав протекторат Османської імперії над Правобережною Україною - **“Корсунська угода” 1669 р.**

Іван МАЗЕПА

Іва́н Мазе́па-Калединський (1639 — 1709) — український військовий, політичний і державний діяч. Гетьман Війська Запорізького, голова козацької держави на Лівобережній (1687-1704) і всій Наддніпрянській Україні (1704-1709). Зробив великий внесок у економічно-культурний розвиток Лівобережжя. Перебуваючи під патронатом московського царя Петра I, проводив курс на відновлення козацької держави Війська Запорозького з кордонами часів Хмельниччини. Тривалий час формально підтримував Московське царство у Північній війні зі Шведською імперією, проте 1708 року підтримав сторону шведів. Після поразки під Полтавою вимушений був поселитись у Молдовському князівстві. Помер у місті Бендери.

Кирило РОЗУМОВСЬКИЙ

(1728 —1803)

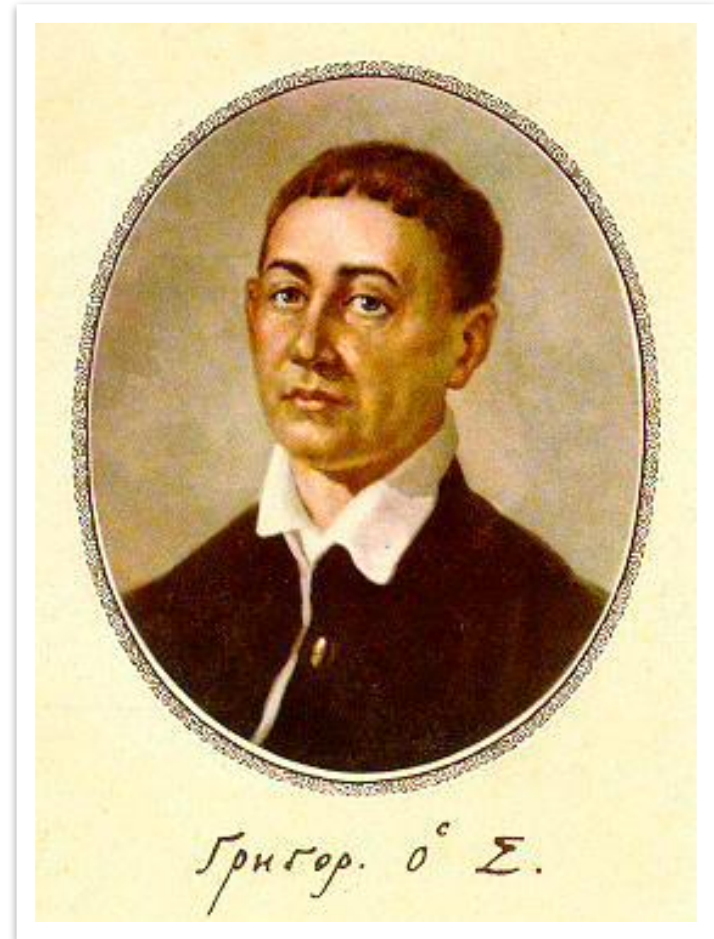
український військовий, політичний і державний діяч. Останній гетьман Лівобережної України, який прагнув відновлення автономії України, розпочав проведення судової, військової і фінансової реформ, розширив права козацької старшини. 1764 р. – ліквідація Гетьманщини

Григорій СКОВОРОДА

(1722—1794)

Просвітитель, філософ, поет, автор збірок «Сад божественних пісень», «Байки харківські», викладав поетику й етику в Переяславському та Харківському колегіумах, мандрував Україною, проповідуючи свої філософські погляди.

Український просвітник і гуманіст - “Світ ловив мене, але так і не спіймав”

Іван КОТЛЯРЕВСЬКИЙ

(1769— 1838)

український письменник, поет, драматург, основоположник сучасної української літератури, громадський діяч. Підтримував зв'язки з декабристами.

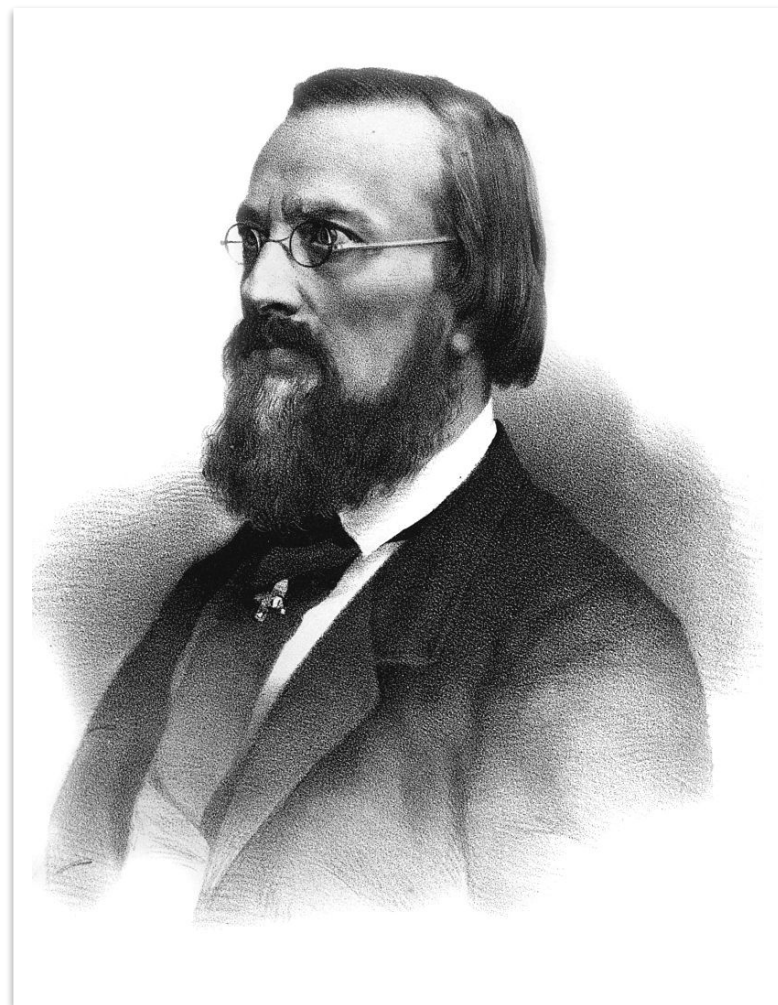
В умовах занепаду всіх різновидів староукраїнської писемної мови, його поема “Енеїда”, п'єси “Наталка Полтавка” і “Москаль-чарівник”, написані на основі живого усного мовлення народу, започаткували новий етап формування літературної мови.

Микола КОСТОМАРОВ

(1817 — 1885)

видатний український та російський історик, етнограф, прозаїк, поет-романтик, мислитель, громадський діяч, етнопсихолог.

Член-редактор Петербурзької археологічної комісії (1860—1885), член історичного товариства імені Нестора-Літописця, член Московського археологічного товариства, член-кореспондент Петербурзької АН (1876).

Пантелеймон Купці

(1819 — 1897)

український письменник,
фольклорист, етнограф, мовознавець,
перекладач, критик, редактор,
видавець.

Автор першої фонетичної абетки для
української мови, яка лежить в основі
сучасного українського правопису.

Відомий найбільше як автор першого
україномовного історичного роману
«Чорна рада»

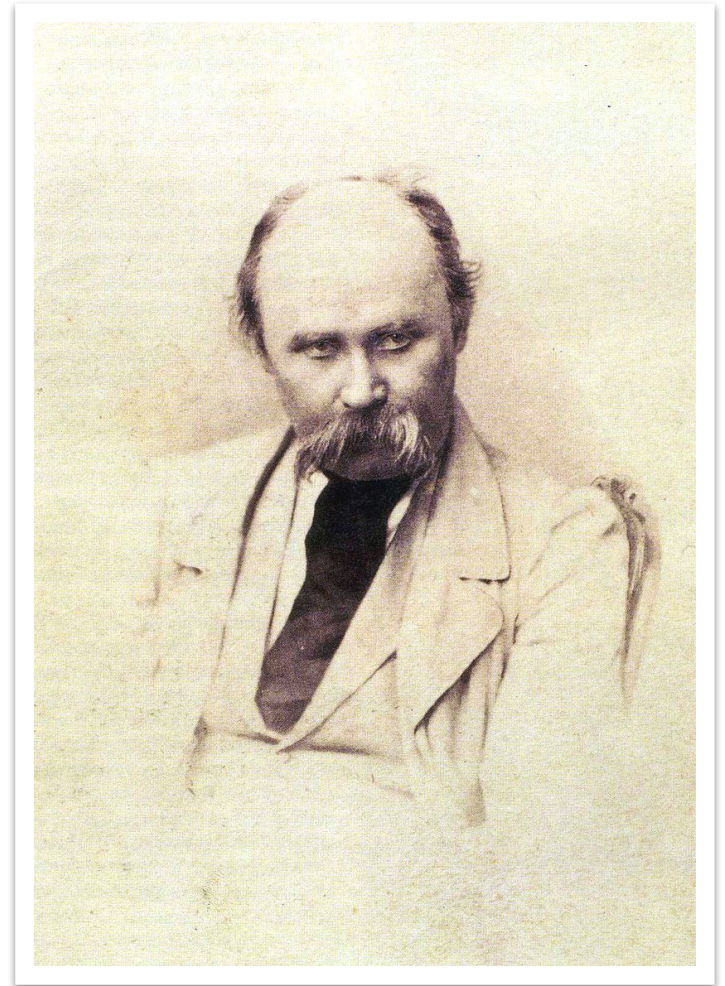

Тарас ШЕВЧЕНКО

(1814 — 1861)

український поет, письменник
(драматург, прозаїк), художник
(живописець, гравер), громадський та
політичний діяч.

Постійний учасник засідань Кирило-
Мефодіївського братства. Академік
Імператорської академії
мистецтв (1860). (

Маркіян ШАШКЕВИЧ

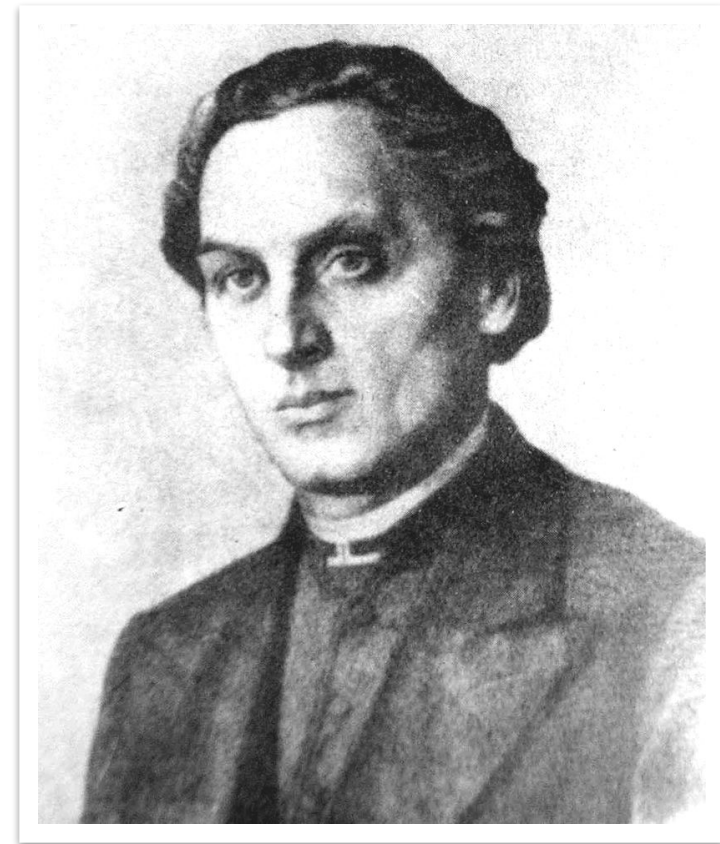
(1811— 1843)

західноукраїнський пророк («Будитель»), письменник, поет, духовний просвітитель, натхненник національного пробудження Галичини.

Зачинатель нової української літератури в Галичині, священник УГКЦ, релігійний та культурно-громадський діяч.

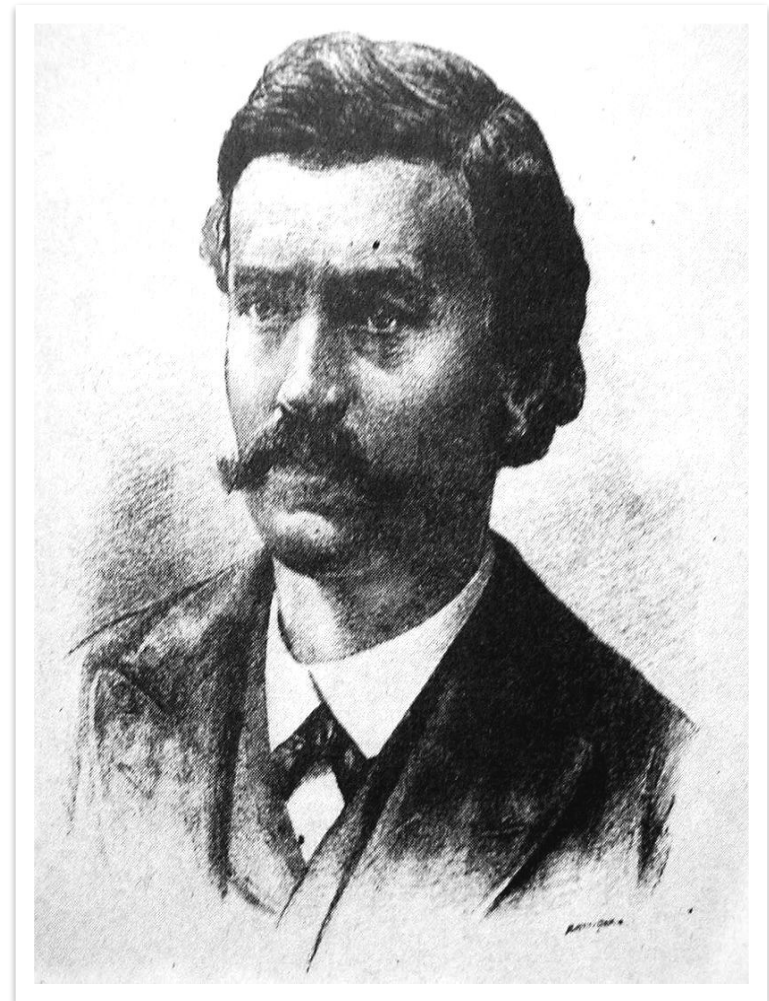
Очолив “Руську трійцю”, ініціатор видання альманаху “Русалка Дністровая” (1837).

Виступав за рівноправність української мови з польською в умовах того часу.

Володимир АНТОНОВИЧ

(1834— 1908) —
український історик, археолог,
етнограф, археограф, член-
кореспондент Російської АН з
1901; професор Київського
університету з 1878;
співорганізатор Київської Громади,
член Київського товариства
старожитностей і мистецтв.

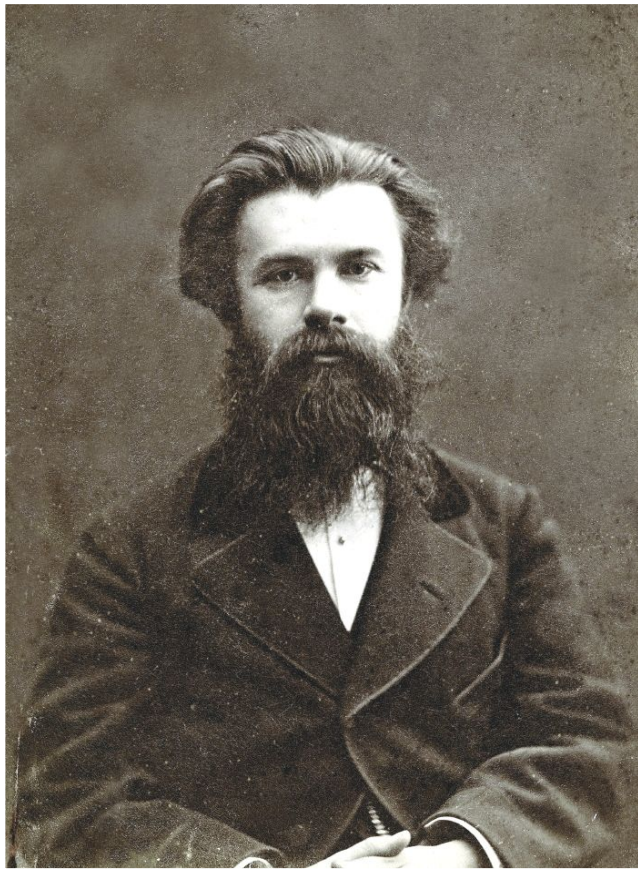

Михайло ДРАГОМАНОВ

(1841— 1895)

український публіцист, історик, філософ, економіст, літературознавець, фольклорист, громадський діяч, представник відомого роду українських громадських і культурних діячів Драгоманових.

Один із організаторів “Старої громади” у Києві. Доцент Київського університету (1864–1875). Після звільнення за політичну неблагонадійність емігрував до Женеви, де очолював осередок української політичної еміграції (1876-1889)

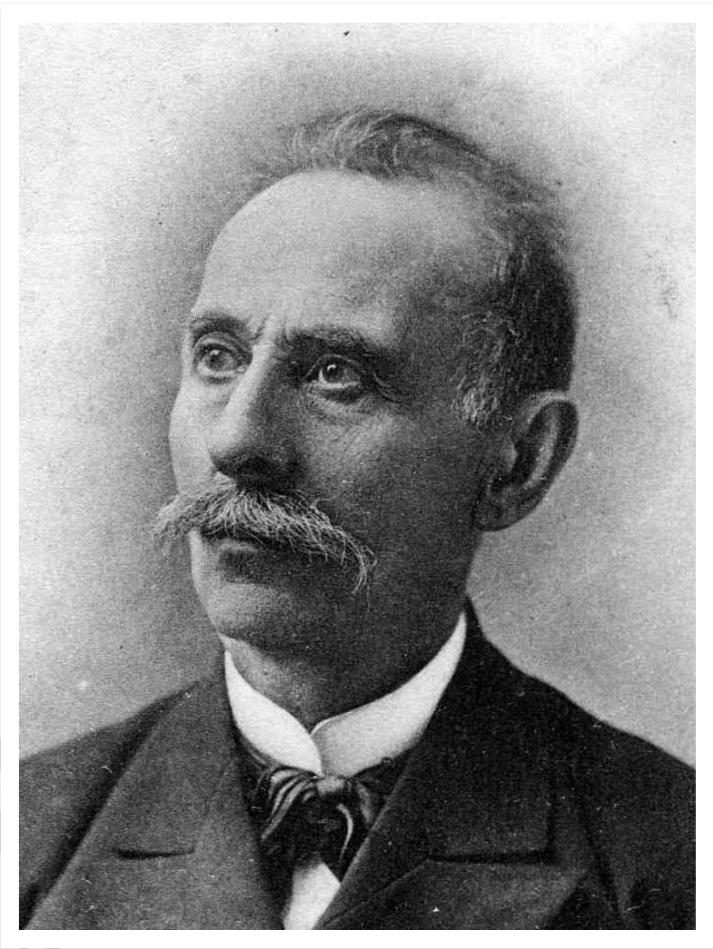
Павло ЧУБИНСЬКИЙ

(1839— 1884)

український етнолог,
фольклорист, поет,
громадський діяч, автор
слів Гімну України.

Ісмаїл Гаспринський

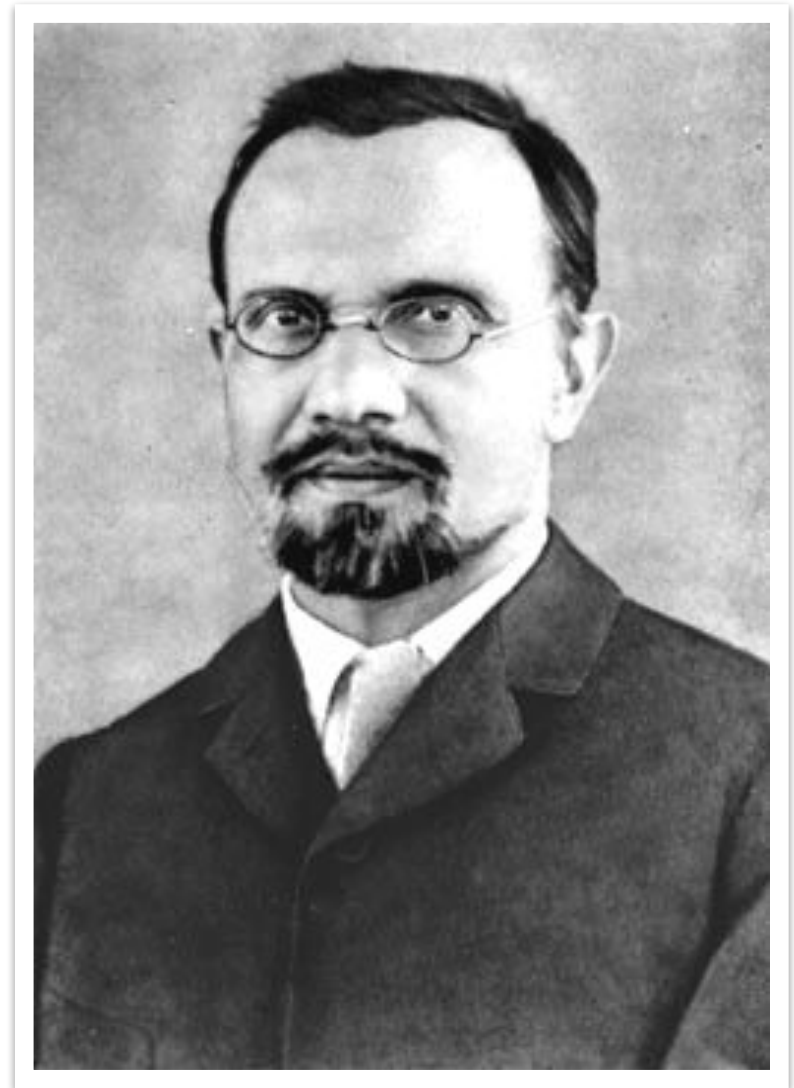
(1851-1914)

Кримськотатарський та тюркський просвітитель, письменник, педагог, культурний та громадсько-політичний діяч. Один з засновників пантюркізму. Модернізатор традиційної ісламської культури кримських татар.

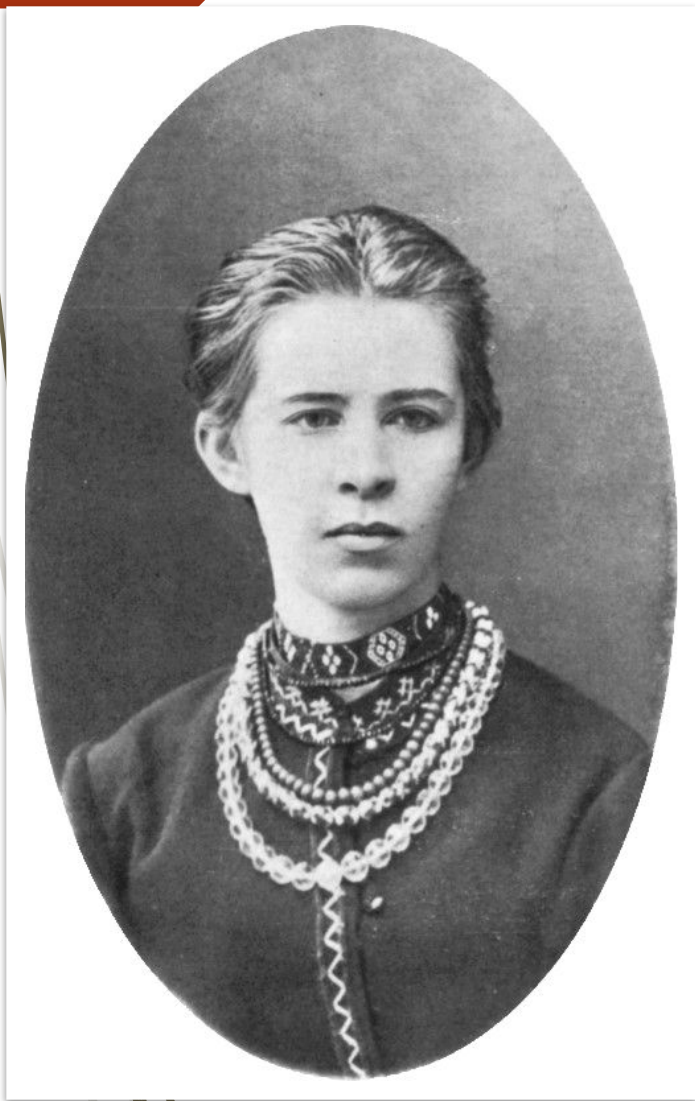
Агатангел КРИМСЬКИЙ

(1871— 1942)

український історик,
письменник і перекладач,
один з організаторів Академії
наук України (1918). Жертва
сталінського терору.

Леся УКРАЇНКА

(1871 — 1913)

українська письменниця,
перекладач, культурний діяч.
Писала у жанрах поезії, лірики,
епосу, драми, прози, публіцистики.
Також працювала в ділянці
фольклористики (220 народних
мелодій записано з її голосу) і
брала активну участь в
українському національному русі.

Микола ЛИСЕНКО

(1842 — 1912)

український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч.

До найвідоміших творів Лисенка належать музика гімнів “Молитва за Україну” та “Вічний революціонер”, опери “Тарас Бульба”, “Наталка Полтавка” та інші.

Соломія КРУШЕЛЬНИЦЬКА

(1872 — 1952)

українська оперна співачка, педагог.
За життя Соломія Крушельницька була
визнана найвидатнішою співачкою світу.
Серед її численних нагород та відзнак,
зокрема, звання «Вагнерівська
примадонна» ХХ століття. Співати з нею на
одній сцені вважали за честь Енріко Карузо,
Тітта Руффо, Федір Шаляпін.

Михайло Вербицький

(1815-1870)

Український композитор,
хоровий диригент, священник
УГКЦ, громадський діяч, автор
музики державного гімну
України «Ще не вмерла
Україна»

Микола МІХНОВСЬКИЙ

(1873— 1924)

український політичний і громадський діяч, адвокат, публіцист, перший ідеолог українського націоналізму та організатор війська.

Ідеолог і провідник Братства тарасівців, засновник УНП (1902), один із лідерів УДХП, член Братства самостійників.

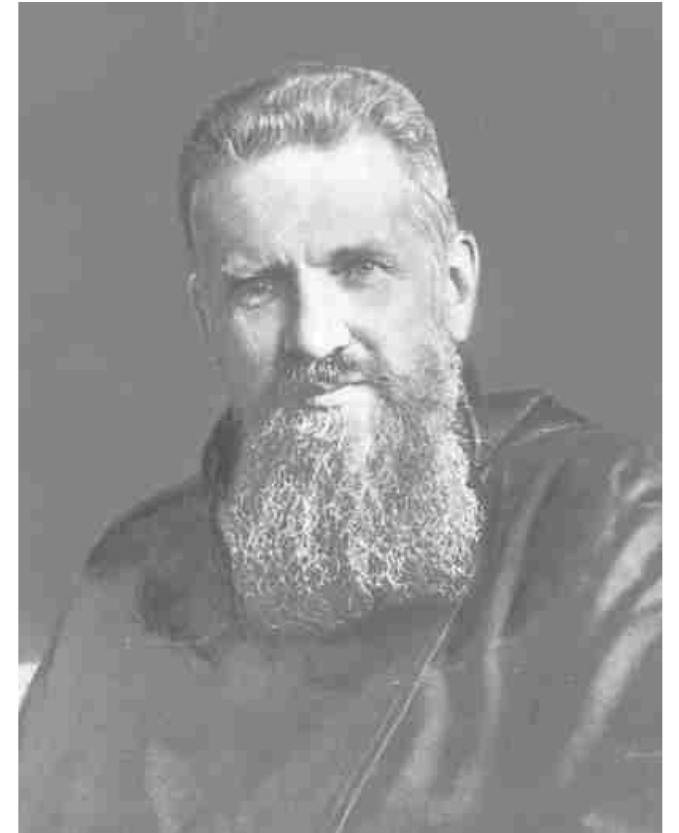
Автор брошури “Самостійна Україна” (1900), підготував проект Конституції (1905).

Андрей ШЕПТИЦЬКИЙ

Митрополит **Андрей Шептицький**

(1865 — 1944) — український релігійний діяч, граф, єпископ Української греко-католицької церкви; від 17 січня 1901 до смерті — митрополит Галицький та архієпископ Львівський — предстоятель Української греко-католицької церкви. За мудрі настанови й великі труди він отримав багато народних імен: *Український Мойсей, Духовний будівничий, Провідник української нації, Великий митрополит*. Зазнавав утисків більшовиків. Зокрема у 1939 році НКВДисти розстріляли його брата Лева і всю його сім'ю в родинному маєтку Шептицьких у Прилбичах.

Кость Левицький

(1859—1941)

Громадський, політичний і державний діяч, один із засновників Української національно-демократичної партії, депутат австрійського парламенту та Галицького сейму, керівник Головної української (згодом Загальної української) ради, засновник і голова Національної Ради у Львові.

Дмитро Донцов

(1883–1973)

Український політичний діяч, публіцист, літературний критик, ідеолог українського націоналізму, голова Союзу визволення України, автор праць, у яких обґрунтував необхідність політичної незалежності України.

Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ

(1866-1934)

політичний і державний діяч, історик, голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка, завідуючий кафедрою історії України Львівського університету, автор 10-томної «Історії України-Русі», один із співзасновників Української демократичної партії, голова Української Центральної Ради.

Володимир ВИННИЧЕНКО

(1880 — 1951)

Громадсько-політичний діяч,
письменник, автор мемуарно-
публіцистичного твору
«Відродження нації», написав
п'єсу “Білий ведмідь і чорна
пантера” Один із засновників
УСДРП, голова Генерального
секретаріату Української
Центральної Ради, згодом
Директорії УНР.

Павло СКОРОПАДСЬКИЙ

(1873 — 1945)

український громадський та політичний діяч, військовик. Походив з козацько-старшинського роду Скоропадських. Офіцер армії Російської імперії. Учасник російсько-японської та I-ї Світової війн. Гетьман Української Держави (29 квітня — 14 грудня 1918). Один із лідерів та ідеологів монархічного гетьманського руху.

Євген ПЕТРУШЕВИЧ

(1863— 1940)

український громадсько-політичний діяч, правник, доктор цивільного і церковного права (1891), Президент і Уповноважений Диктатор (верховний військово-політичний зверхник під час війни) Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).

Симон ПЕТЛЮРА

(1879— 1926)

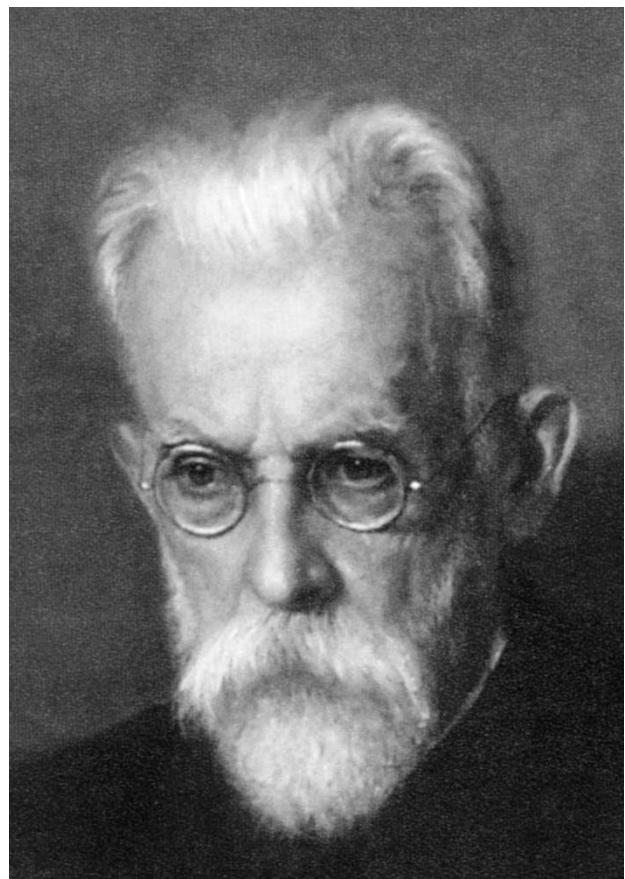
Громадсько-політичний і державний діяч, публіцист, член РУП і УСДРП, автор статті «Війна і українці», член Української Центральної Ради, секретар військових справ першого українського уряду — Генерального Секретаріату. Голова Директорії УНР (9 травня 1919 — 10 листопада 1920).

Нестор МАХНО

(«**батько Махно**») (1888— 1934)
політичний та військовий діяч, командувач
Революційної повстанської армії України,
керівник селянського повстанського руху
1918-1921 років, відомий анархіст та тактик
ведення партизанської війни.

Володимир Вернадський

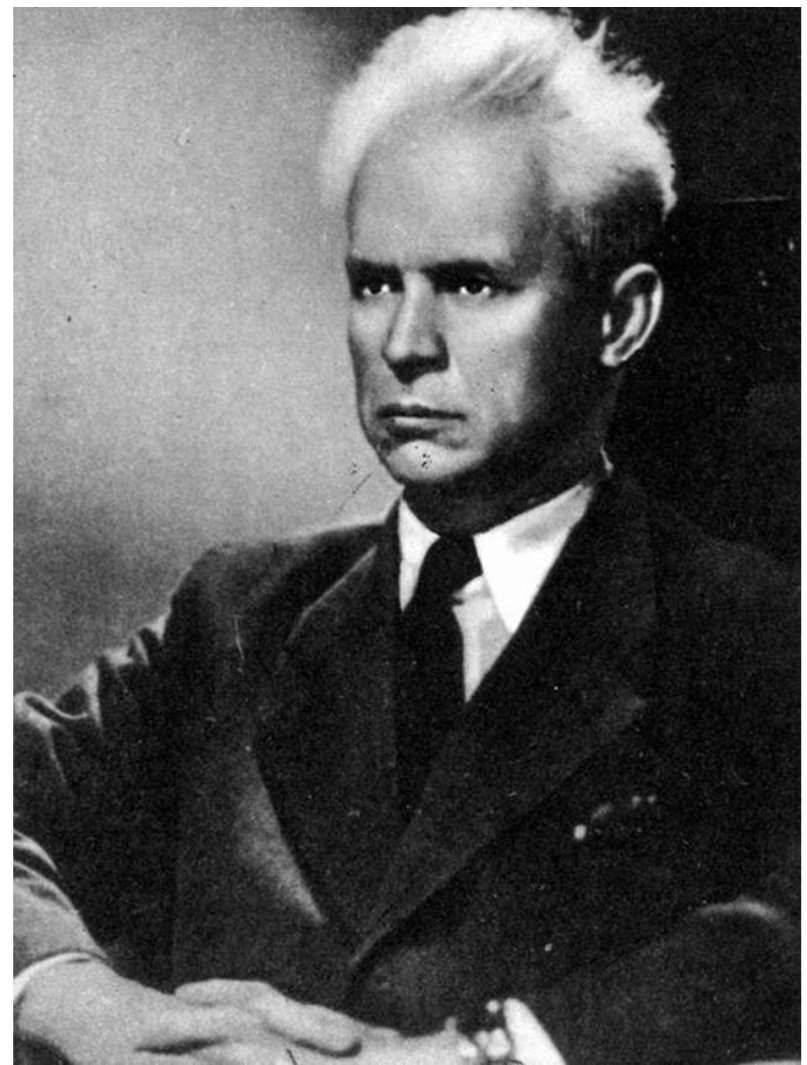
(1863-1945)

Філософ, автор вчення про ноосферу і біосферу. Один із засновників Української академії наук (1918) та її перший президент. Засновник Національної бібліотеки Української держави в Києві (нині — Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського)

Олександр ДОВЖЕНКО

(1894— 1956)

український радянський
письменник,
кінорежисер,
кінодраматург, художник,
класик світового
кінематографу.

Євген КОНОВАЛЕЦЬ

(1891 — 1938)

полковник Армії УНР, командант УВО, голова Проводу українських націоналістів (1927), перший голова ОУН (з 1929), один із ідеологів українського націоналізму.

Августин Волошин

(1874-1945)

Громадський, державний і культурний діяч, педагог, науковець, професор математики і фізики, автор понад 40 книг, здебільшого підручників і праць з педагогіки та психології; греко-католицький священник Мукачівської єпархії, 1938р. прем'єр-міністр автономного уряду Карпатської України, в 1939 р. став президентом цієї держави.

Степан БАНДЕРА

(1909 — 1959)

український політичний діяч, один з чільних ідеологів і теоретиків українського націоналістичного руху ХХ століття, після розколу Організації українських націоналістів — голова Проводу ОУН-Б.

Роман ШУХЕВИЧ

(1907-1950)

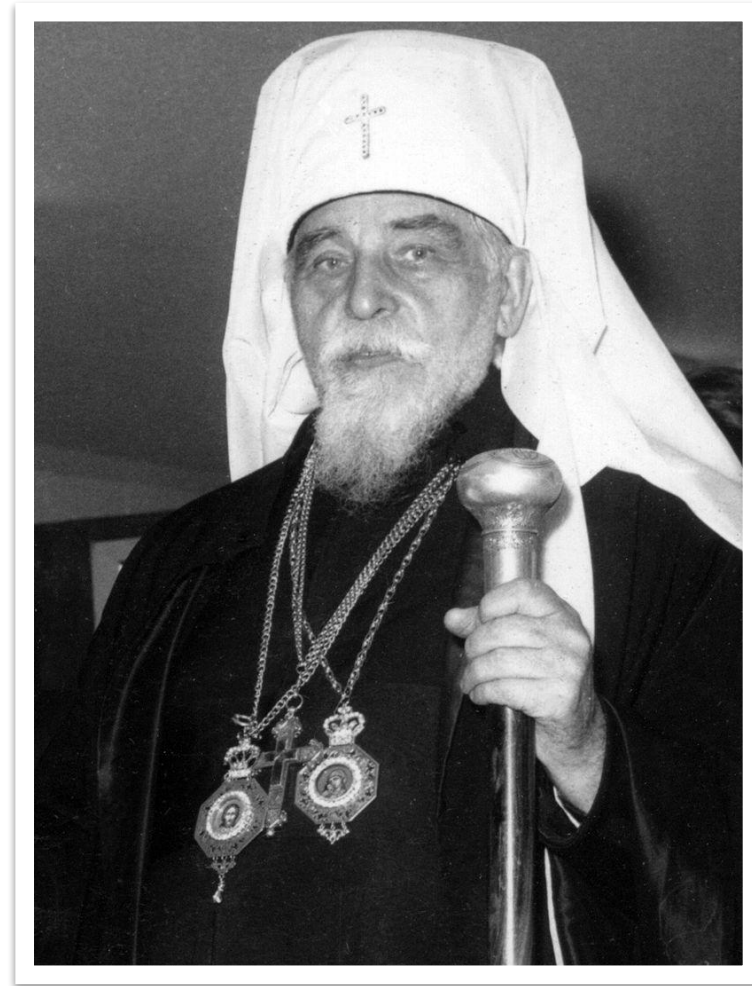
Член УВО. В 1933-37 рр. був ув'язнений в Польщі. Після розколу ОУН увійшов до ОУН (Б). 1941 р. очолив батальон «Нахтігаль». 1943 р. став головним командиром УПА. Головний секретар військових справ УГВР. Очолював партизанську боротьбу ОУН-УПА із загонами НКВС після вступу Червоної армії у західній області України. Загинув в оточені під Львовом.

Йосип СЛІПІЙ

(1892—1984)

єпископ Української греко-католицької церкви, кардинал Римо-католицької церкви; з 1 листопада 1944 року Митрополит Галицький та Архієпископ Львівський, з 23 грудня 1963 року Верховний Архієпископ Львівський — предстоятель Української греко-католицької церкви.

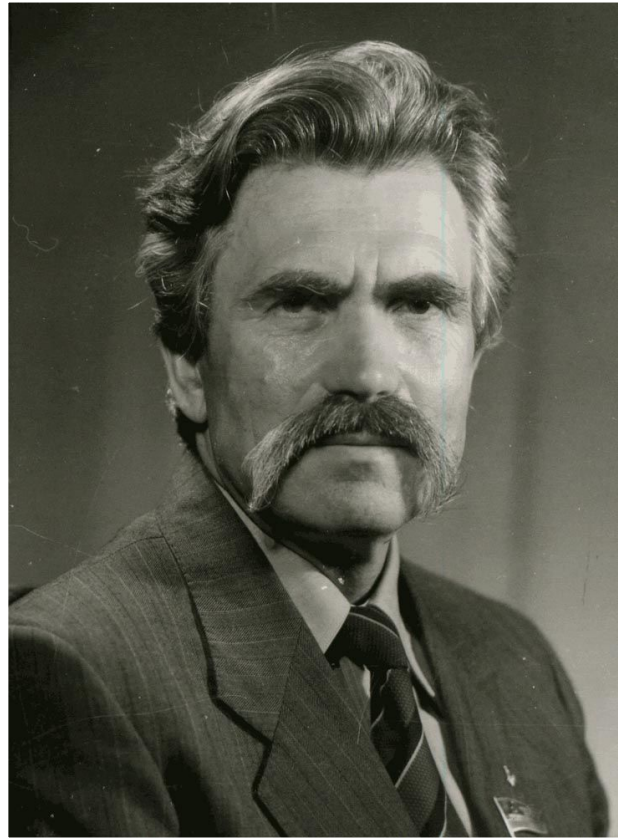

Василь СТУС

Василь Семёнович Стус (1938 — 1985) — український поет, перекладач, прозаїк, літературознавець, правозахисник. Один із найактивніших представників українського культурного руху шістдесятників. Лауреат Державної премії імені Т.Шевченка (1990), Герой України (2005, посмертно). За власні переконання щодо необхідності збереження й розвитку української культури Василь Стус зазнав репресій з боку радянської влади, його творчість була заборонена, а він сам був засуджений до тривалого перебування в місцях позбавлення волі, де й загинув.

Левко Лук'яненко

(1927-2018)

Український політичний і державний діяч, журналіст, правозахисник, член Української гельсінської групи (1976р.), неодноразово засуджений за «наклепницьку діяльність на радянський суспільний лад» до ув'язнення, голова Народного Руху України, народний депутат незалежної України, автор книг «Лихо з розуму», «Правосуддя чи рецидиви терору».

Василь Симоненко

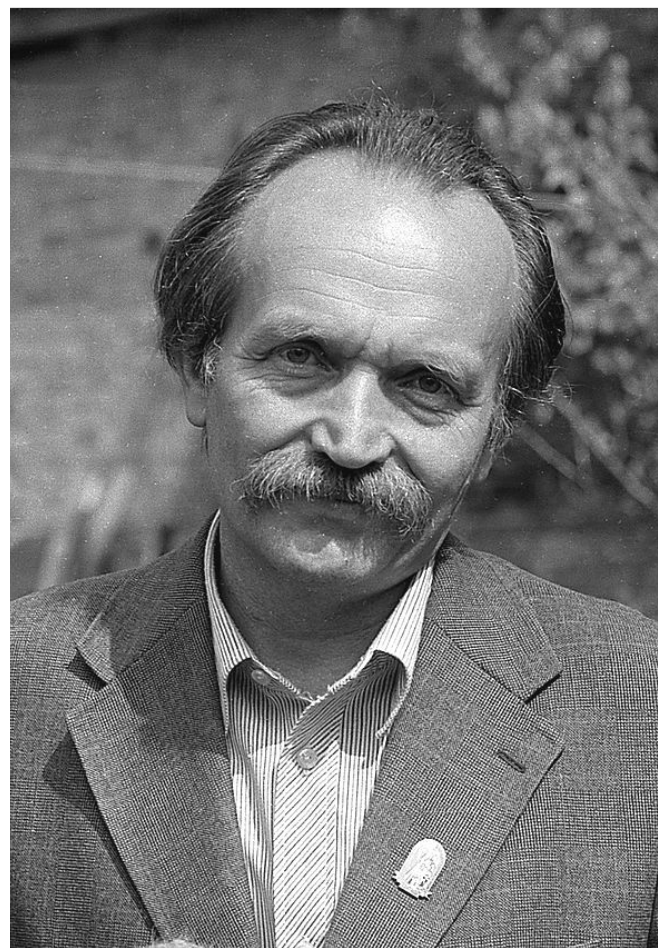
(1935–1963)

Український поет, прозаїк,
журналіст, представник покоління
«шістдесятників», «лицар
українського відродження», автор
збірок поезій «Тиша і грім», «Земне
тяжіння», лауреат Державної премії
ім. Т. Шевченка (посмертно)

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ

(1937 — 1999)

український політик, публіцист, літературний критик, діяч руху опору проти зросійщення та національної дискримінації українського народу, політичний в'язень СРСР. Провідник українського національно-демократичного визвольного руху кінця 80-х — 90-х років; Герой України (2000, посмертно).

Іван Дзюба

(1931 р.н.)

Літературознавець, громадський і політичний діяч. Участь у русі за незалежність України він розпочав ще у 1950-і роки. За гострі публіцистичні публікації й відкриті виступи на захист української інтелігенції, самвидавські матеріали, безпрецедентну працю «Інтернаціоналізм чи русифікація?» (1965) у 1972 р. був заарештований, у 2001 р. отримав звання Герой України.

Петро Григоренко

(1907 — 1987)

Радянський генерал-майор, українець, правозахисник. Виступав на захист кримських татар та інших депортованих народів. У 1964 році за легальну правозахисну діяльність розжалуваний у рядові і позбавлений усіх державних відзнак. Перебував у радянських тюрмах, таборах і «психушках»

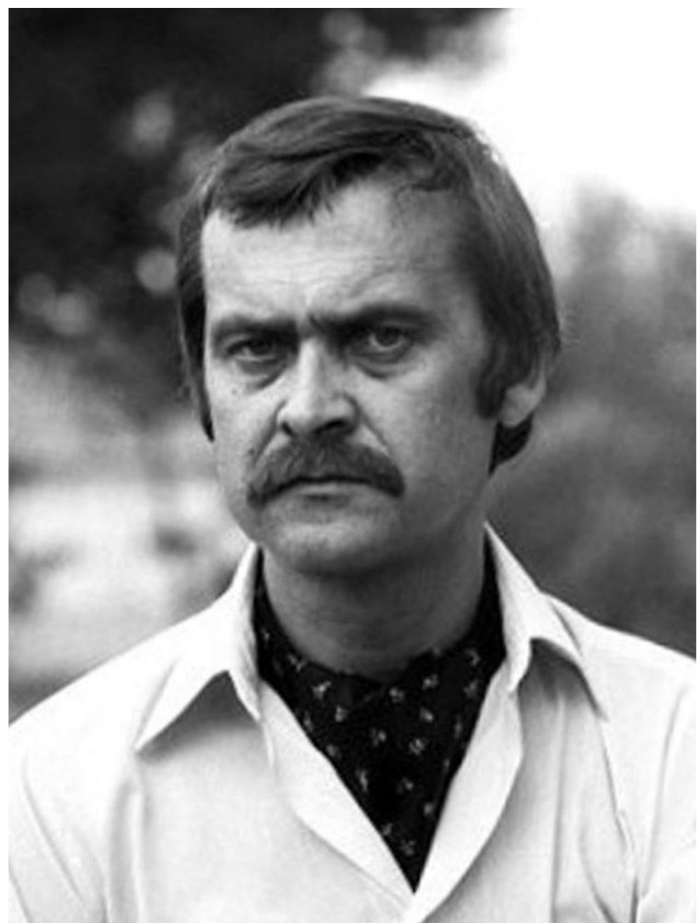
Сергій ПАРАДЖАНОВ

(1924 - 1990)

вірменський і український
кінорежисер, народний артист
УРСР (з 1990), лауреат
Державної премії України імені Т.
Шевченка (1991, посмертно).

Іван Миколайчук

(1941 — 1987)

український кіноактор,
кінорежисер,
сценарист.

«Тіні забутих предків»,
«Пропала грамота»,
«Білий птах з чорною
ознакою», «Вавилон
XX»

Олесь ГОНЧАР

(1918 — 1995)

український радянський письменник,
літературний критик, громадський діяч.
Лауреат Сталінської премії (1948),
перший лауреат премії імені Тараса
Шевченка (9 березня 1962), голова
Спілки письменників України
(1959-1971), академік НАН України
(1978).

Леонід Кравчук

(1934 р.н.)

Український політичний діяч.
Перший Президент України
після здобуття нею
незалежності (1991—1994
рр.), Голова Верховної Ради
України у 1990—1991 роках,
Народний депутат України ,
Герой України (2001 р.).

Леонід Кучма

(1938р.н.)

Український політик,
Прем'єр-міністр України з
13 жовтня 1992 р. до 21
вересня 1993 р., другий
Президент України (19
липня 1994р. — 23 січня
2005р.).

Віктор Ющенко

(1954 р.н.)

Український політик, голова партії «Наша Україна» (2005–2013 рр.), засновник та Голова Ради Інституту Президента Віктора Ющенка «Стратегічні ініціативи», третій Президент України (2005–2010 рр.), голова Національного банку України (1993–2000 рр.), Прем'єр-міністр України (1999–2001 рр.), лідер Помаранчевої революції.

Любомир Гузар

(1933-2017)

Український релігійний
діяч, патріарх-
предстоятель Української
Греко-Католицької Церкви
(2001—2011)

Петро Порошенко

(1965 р.н.)

Український державний та політичний діяч, п'ятий Президент України. Був народним депутатом України секретарем Ради Національної безпеки і оборони України, міністром економічного розвитку та торгівлі України, міністром закордонних справ України, головою Ради Національного банку України.